

Najstarejši
slovenski
dnevnik v
Ohio
Oglasni v tem
listu so
uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest
Slovene
Daily in
Ohio
Best
Advertising
Medium

VOLUME XXIV.—LETTO XXIV.

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY, (SOBOTA) SEPTEMBER 6, 1941.

STEVILKA (NUMBER) 210

Dne 19. septembra
bo ples na čast
sodniku Lauschetu

PRED LJENINGRADOM DIVJA NAJVEČJA BITKA ZGODOVINE

Bitka, ki divja zdaj pred Ljeningradom, ni
ma primere v zgodovini največjih
bitk sveta.

TUDI NA OSTALIH FRONTAH SE VRŠE SRDITI BOJI

Finska vlada sporoča, da je Ljeningrad razsvetljen po ogromnih plamenih, ki jih je videti na finski meji. Nemško vrhovno poveljstvo pa naznana, da so pričeli Nemci obstreljevati mesto s težkim topništvtom.

Kaos strašnega klanja in ubijanja

V ogromnem krogu okoli mesta se prerava milijone mož v kaosu križajočih se artlerijskih izstrelkov, napadajočih in protinapadajočih tankov in v medsebojnem klanju z mrzlim jeklom golim bajonetov.

Iz Berlina se naznana, da je Ljeningrad odrezan od vseh komunikacij z ostalo Rusijo.

Odločilna bitka

Rusi pa poročajo, da se obrača sedanja gigantska in odločilna bitka za spoznanje v njihov prid, da so potisnili Nemce za nadaljnjo miljo nazaj in da so zavzeli štiri nadaljne, strateško važne vasi.

Ljudska armada v boju

Sovjeti poveljni te fronte, maršal Vorošilov, nima pod seboj samo redne armade velike ljeningradske garnizije, ki šteje milijon mož, temveč tudi čete, ki so bile potegnjene iz Tallina.

Senzacijsko delo Louisa Adamiča

Zaradi svojega internacionalnega porekla in ozadja ima ameriško ljudstvo v sebi moč, da lahko v prav kratkem času zlomi Hitlerjevo silo ter konča vojno in uvede novo dobo za Zedinjene države, Evropo in za vse ostale svet. Amerika lahko stori to, ako se odloči za neko preprosto in enostavno akcijo, katero bi se lahko uresničilo že takoj nekaj mesecov in ki bi stačila samo drobet onih 51 milijard dolarjev, ki se zdaj pripravljeni za "obrambo" in "Lend-Lease" program.

To je ideja, ki se je porodila v glavi Louisa Adamiča v juliju v zvezi z njegovim "Plymouth Rock and Ellis Island" projektom. Ta njegova ideja je povzročila, da je nemudoma odložil vse svoje ostalo delo ter se lotil prisnja knjige, katero je pisal tri tedne skoraj dan in noč, dokler ni končal tega 300 strani obsežnega dela.

Nova prometna postava

Z današnjim dnem je stopila v veljavno takozvana "Uniform Traffic Code," s katero se bo cestni promet v državi Ohio izenačil. Clevelandski "rotary turn," ki je bil veliko let v veljavi, bo s tem odpravljen. Sedaj vam ne bo več treba pri luči obračati po starem načinu, ako boste hoteli obrniti na levo, pač pa boste lahko takoj, čim imate priliko, zavili na levo, tako da bo luč zelen. Oblasti obenem opozarjajo, da boste previdni in potrežljivi z avtomobilisti, ki morda še ne vedo o premembni prometni postavi, in da se predvsem ozirate na pešce.

Zadušnica

Jutri zjutraj ob 7. uri se bo v cerkvi sv. Vida Miss Frances M. Centa in dr. Vincent A. Opaskar, Newsta, heč Mr. in Mrs. Carl Centa, 668 E. 102 St. ter je poslovna latinčina v francoski Central Senior High šoli, Mr. in Mrs. F. G. Opaskar, Euclid Heights Blvd., Cleveland Heights ter vodi zbor, Novoporočenca se bosta podala na poročno potovanje.

Himen

Danes sta se v cerkvi sv. Vida poročila Miss Frances M. Centa in dr. Vincent A. Opaskar, Newsta, heč Mr. in Mrs. Carl Centa, 668 E. 102 St. ter je poslovna latinčina v francoski Central Senior High šoli, Mr. in Mrs. F. G. Opaskar, Euclid Heights Blvd., Cleveland Heights ter vodi zbor, Novoporočenca se bosta podala na poročno potovanje.

Naše čestitke!

Stavka C. I. O.
članov v mestu
Lorainu, Ohio

Delavci so zastavili, ker je kompanija podpisala pogodbo z rivalno A. F. of L. organizacijo.

LORAIN, 5. septembra. — Tukaj se danes poroča, da je šlo danes na delo manj kot 100 delavcev v American Shipbuilding naprave, kjer je Marine and Shipbuilders unija, ki pripada C. I. O. organizaciji, proglašila stavko, in sicer v protest, ker je kompanija sklenila in podpisala pogodbo z rivalno unijo Ameriške delavske federacije.

Pred Kijevom padajo Rumunci v tisočih

Ljudstvo v Kijevu prizega; da rajši umre do zadnjega moža, kakor da kapitulira pred Nemci. Pri Odesi so se izkrali ruski mornarji, ki so se združili z ruskimi kopnimi četami, nakar jih uničujejo Rumunce v tisočih.

S centralne fronte poročajo Nemci, da so zajeli tekmo zadnjih bojov okoli 30,000 Rusov ter uničili ali zajeli 106 ruskih tankov in nad 200 topov.

Sovjeti bombniki so v četrtek ponoči zopet napadli Berlin, na katerega so metali vžigalne in eksplozivne bombe.

Kompanija ima za kakih \$10,000,000 naročil, toda samo majhen del istih je za narodno obrambo.

Zapadni Slovenci vabijo

Od naših rojakov na zapadni strani mesta prihaja vabilo na shod, kateri se bo vršil v plesni dvorani njih Doma, na 6818 Denison Ave., dne 10. septembra. Pričetek ob 8. uri zvečer. Naučoč bo naš kandidat za mestne župane, Frank J. Lausche, ki bo govoril, in nastopilo bo tudi nekaj drugih govornikov. Dolžnost vsakega volilca je, da voli pri volitvah, poštene ljudi in javne urade. Zato pa je tudi dobro, da se že naprej informirate, kakšni ljudje kandidirajo. Shod na ta večer je velevažen, zato ste vabjeni, da ga vsi poselite in pripeljite tudi vaše prijatelje vseh narodnosti. — Odbor.

Društvo "V boj"

Člane društva "V boj" št. 53 SNPJ se opozarja na sejo, katera se bo vršila jutri, 7. septembra, namesto druge nedelje v mesecu. Vrši se v spodnji dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Radi važnosti seje, je članstvo prošeno, da se je gotovo udeleži. — Tajnik.

Klub Ljubljana

Jutri, 7. sept. se vrši izlet kluba Ljubljana na Stergarjevi farmi. Vabi se članstvo in njih priatelje, da se udeležijo, obenem se pa prosi vse, ki pride, da prinesete seboj krožnik in žlico, ker ima odbor nekaj posebnega pripravljenega. — Tajnik.

Poročila sta se danes zjutraj v cerkvi sv. Vida Miss Mary Modic, hči Mr. in Mrs. Joseph Modic, 1246 Norwood Rd., in Mr. William M. Tome, sin Mr. in Mrs. N. Tome, 5815 Bonita Ave. Čestitamo!

Bolgarija noče v "križarsko vojno" proti Rusiji

Bolgarija je odbila tozadene nemške zahteve, toda je izjavila, da je pripravljena pomagati Nemcem na vseh drugih frontah.

ANKARA, Turčija, 4. septembra. — Tukajšnji diplomatski krogi izjavljajo, da je Bolgarija odbila nemško zahtevo, da bi napovedala Rusiji vojno, toda je obenem izjavila, da je pripravljena pomagati Nemčiji na kateri koli drugi fronti.

Na nemško sugestijo, naj pošlje Bolgarija vsaj nekaj divizij v vojno proti "boljševizmu," je Bolgarija odgovorila, da ji je to nemogoče zaradi njenega tradicionalnega priateljstva z Rusijo.

Nemčija je pričela jačiti svoj pritisk na Bolgarijo, češ, da se Italija, Rumunija in Madžarska že bore v "križarski vojski" proti boljševizmu, zato bi moral tudi Bolgarija poslati svoje "prostovoljce."

V Sofijo je dospel nemški veliki admiral Erich Reader, ki je bil na konsilu gost bolgarskega kralja Borisa. Pri obedu sta bila navzoča tudi bolgarski vojni minister Teodor Daskalov in premier Bogdan Filov.

PREREZ PODMORNICE NA POL

LONDON, 4. septembra. — Angleška admiriliteta naznana, da se je neka angleška križarka danes zaletela v neko italijansko podmornico ter jo pogrenula.

Križarka Hermione je uzrla podmornico na površini, nakar se je pod polno paro zaletela vajo, ter jo prerezala na dvoje. En konec podmornice je križarka vleka s svojim prednjim delom še daleč po morju, preden se je ruševina odločila in pogrenula. Drugi konec podmornice pa je šel v trenutku na dno.

PODMORNICE POGREZ NILE 3 LAŠKE LADJE

LONDON, 5. septembra. — Admiriliteta naznana da so angleške podmornice v Sredozemskem morju pogrenile tri italijanske ladje ter nevarno poškodovale eno 10,000-tonsko križarko in eno ladjo za prevažanje raznih potrebščin.

Dalje so angleške podmornice torpedirale italijanski parnik Duilio, ki je imel 23,636 ton prostornine; parnik se je skoraj pogrenil.

IZSELJENCI ZA SVOJO DOMOVINO

LOS ANGELES, Calif. (JK) — Ob priliku, ko je jugoslovanski poslanik dr. K. Fotič obiskal izseljence na Pacifik, so le ti prispevali dodatno preko \$4,000 za pomoč svojim bratom v podjarmiljeni Jugoslaviji. Doslej je tako v Kaliforniji nabranih okoli 20,000 dolarjev.

Urad zaprt

Dr. Vincent Opaskar, poročar, da bo njegov zborodravnički urad na 6402 St. Clair Ave. zaprt od 6. sept. do 22. sept.

Kri ni voda! Mi naj molčimo, ko kamni kriče? Le ameriški dolar more pomagati nesrečnim. Prispevajte v sklad slovenske sekcijs Jugoslovanskega pomožnega odbora!

SENAT JE SNOČI ODORIL NAJVISJE DAVKE V DEŽELI

Davki bodo presegli 13 milijard dolarjev. — Senat sprejel predlogo s 67 proti 5 glasovom.

DAVKI SO POTREBNI ZA OBRAT "ARZENALA DEMOKRACIJE"

WASHINGTON, 5. septembra. — Da se omogoči delovanje "arzenala demokracije," je senat noč sprijel davčno predlogo za \$3,584,000,000, s čemer bo zvišalo število davčnih bremen na \$13,200,000,000, kar je najteže davčno breme v zgodovini Zedinjenih držav.

Sedanji davki bodo skoraj dvakrat višji od onih, ki so bili uveljavljeni v Zedinjenih državah tekom prve svetovne vojne. Izjava senatorja La Follette-a

Senator La Follette je izjavil, da bodo stali novi davki lastnike avtomobilov \$150,000,000 letno ter da bo moral oni, ki lastijo \$15 vredno "staro škatlo," plačati od nje prav toliko davka kot bogatin, ki lastuje limuzino.

Senat je odglasoval s 35 glasovi proti 32, da ostane avtomobilski davek v predlogi.

Moštvo ameriškega rušilca meni, da je bila podmornica uničena

Predsednik Roosevelt je izjavil, da bo vsaka podmornica, ki bi napadla ameriške ladje, uničena. — Napad ni bil izvršen po pomoti, temveč namenoma.

REYKJAVIK, Islandija, 5. septembra. — Posadka angleškega rušilca Greera, ki je bil napaden tekmo svoje plove v Islandijo po neki podmornici, je danes ob svojem prihodu semkaj izjavila, da je skoraj gotovo, da je bila podmornica pogrenjena. — Incident se smatra tukaj za nemški napad.

Podmornica je bila uničena ali po poškodovanju

Castniki in mornarji rušilca izjavljajo, da so preričani, da je bila podmornica že ne uničena, pa vsaj poškodovana, kajti instrumenti na rušilcu so svedčili, da se je nahajal rušilec natančno nad podmornico, ko so vrgli z rušilca globinske bombe. Ker je bilo morje tam zelo globoko, je možno, da je izginila uničena podmornica v globini vsega svojega razpoložljivega oružja. Predsednik Roosevelt je izjavil, da bo vsaka podmornica, ki je napadla ameriško paroplovbo, — "eliminirana," kar je toliko, kot odstranjena in uničena. Predsednik je tudi naglasil, da ni moglo biti glede napada nobene pomote, ker je bil napad izvršen ob belem dnevu, dočim je imel rušilec razvite na jamborih ameriške zastave.

Francosko ljudstvo pričelo obravnavati s sovražniki in izdajalcji

Na ulicah so bili obstreljeni trije Nemci in en Francoz, ki je stremel po "sodelovanju" z Nemci. — Francoz in en Nemec sta že podlegla ranam.

VICHY, 5. septembra. — V ni poslanec v francoskem parlamentu, ki se je prelevil po rusko - nemški pogodbi iz 1. 1939 v "sodelavca" z Nemčijo.

Med napadenimi Nemci sta bila dva nemška častnika, katerih eden je — kot naznana poročilo — že podlegel ranu v mestu Lille. Tretji nemški oficir pa je bil obstreljen v nekem pariškem predmestju.

Iz bolnišnice

Iz bolnišnice se je vrnila na svoj dom Mrs. Mary Kapla, 1107 Addison Rd., kjer jo priateljice lahko obiščejo.

Kri ni voda! Mi naj molčimo, ko kamni kriče? Le ameriški dolar more pomagati nesrečnim. Prispevajte v sklad slovenske sekcijs Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Smrt bivšega komunističkega Deatoma je bil zdaj napaden in ustreljen 38 let star Francoz Marcel Gitton, bivši komunistički odbor.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
621 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesecev
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu, za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesecev
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesecev
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:	\$1.50
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

STRAHOTE V SLOVENIJI

Iz Jugoslavije odnosno Slovenije sta dospela doslej dva ameriška Slovenci, katerih položaj in značaj nam jamčita o verodostojnosti izjav, ki sta jih podala. Prvi se je vrnil v našo sredo Rev. Kazimir Zakrajšek, bivši voditelj ameriških katoliških Slovencov in ustanovitelj slovenskega tiskarskega podjetja v Chicagu, drugi pa je dr. Goričar, znan rodoljub in bivši avstrijski diplomat, ki je za časa svetovne vojne kot avstrijski generalni konzul v San Franciscu razkrinkal pred ameriškim državnim departmentom špijonsko aktivnost avstrijsko-nemške diplomacije v Zedinjenih državah.

Pater Zakrajšek je že na shodih orisal položaj, ki je nastal v naši domovini po prihodu Nemcov in Italijanov, dr. Goričar pa opisuje svoje vtise v "Glasu naroda," iz katerega smo posneli sledeči članek:

V ponedeljek 25. avgusta je došel v New York s parnikom Excalabur pred leti v Ameriki splošno znani dr. Josip Goričar s svojo soprogo Heleno.

Na vprašanje, kako je v Jugoslaviji, je dr. Goričar odgovoril: "Strašno, strašno! Saj tega ni mogoče povedati. Še ves sem razburjen in že štiri mesece sploh nisem bral časopisov. Dajte mi malo časa, da se mi živci pomirijo, potem pa vam bom kaj povedal."

Tako je bil končan prvi sestanek z dr. Goričarjem, ali drugim beguncem, ki je prišel iz Jugoslavije v Ameriko.

Cez dva dni pa je dr. Goričar zopet zopet v urad ter povedal, da je bila njegova soproga pri prvem bombardiranju v Beogradu, zjutraj 6. aprila, poškodovana na levi roki. Nato je pripovedoval:

"Ob času prvega bombardiranja Beograda, Cvetno nedeljo 6. aprila, sva bila z mojo ženo v Beogradu. Žena je bila ranjena na levi roki. Iz Beograda sva bežala v Sarajevo, ker je bilo splošno mnenje, da bo okoli Sarajeva postavljena poglavitna obrambna črta proti Nemcem, toda Hrvatje so izdajalsko Nemcem odprli fronto in Nemci so v nekaj dneh dospeli v Sarajevo. Italijani pa v Mostar. V Sarajevu sva ostala 16 dni pa sva se vrnila v Beograd, kjer sva z ameriškim poslanikom uredila vse potrebne za odhod v Ameriko. Iz Beograda smo tedaj odpotvili z ameriškim poslanikom in njegovimi uradniki 17. maja v Budimpešto. Tam smo dva meseca in pol čakali na nemški vizum. In ko je bilo to urejeno, smo potovali skozi Nemčijo, Švico, Francijo in Španijo na Portugalsko ter smo slednjic dospeli v Lizbono, odkoder nas je ameriški parnik pripeljal v Ameriko.

Nemci dajo vizum samo onim Amerikancem, ki so bili v službi pri velikih ameriških družbah, vsi drugi pa morajo iti skozi Sofijo in Istanbul ter skušajo potovati dalje skozi Egipt in okoli Južne Afrike v Ameriko. Po zadnjih poročilih gospodarje po celi bivši Kranjski Lahi; onstran Save, na Štajerskem pa Nemci, vendar pa imajo Nemci pod svojo oblastjo tudi kraje od Krškega do Litije. Natančna meja nam ni znana.

Ko so v naše kraje prišli Nemci, so zaprli vse izobražene Slovence, profesorje, zdravnikite, odvetnike, duhovnike, učitelje in vse zazvedne Slovence in narodne, delavce in so jih z največjo brutalnostjo pognali čez mejo na Hrvatsko. Mnogo so jih tudi zaprli in postreljali.

"Bratje" Hrvatje pa so Slovence poslali dalje v Srbijo, kjer Srbi z našimi rojaki, kot je bilo slišati, zelo dobro postopajo. Po zadnjih zanesljivih poročilih je prišlo v Beograd veliko število slovenskih beguncov.

Beograd, ki je imel prej 250 tisoč prebivalcev jih je imel pred petimi tedni 600 tisoč, ki so pribežali iz vseh krajev Jugoslavije. Zato danes v Beogradu ni mogoče dobiti stanovanja niti za milijon dinarjev. Ena kolona begunec, dolga 100 km, je bila iz Hrvatske na pot v Srbijo. Bili so bosongi, raztrgani starčki, možje, žene in otroci — brez vsakih sredstev so bežali pred hrvatskimi ustaši.

Hrvatska vlada je pod nemškim pritiskom sklenila izgnati iz svoje zemlje vse Srbe.

To je največja katastrofa v zgodovini jugoslovanskega naroda. Nemci in Lahi so našim ljudem pobrali popolnoma ves živež in odpeljali so tudi vso živino. Lakota se je pričela že takoj prvi dan po okupaciji.

Načrt Nemcov je bil, da zavzamejo Balkan, predno žito dozori. Ko je bilo žito zrelo, so morali naši kmetje požeti polja, zito ziplatiti, nato pa so ga Nemci pospravili in odpeljali v Nemčijo. Naš narod naj lakote umira, samo da bosta živel na Nemec in Lah. Isto tako bodo pobrali po naših krajih vso ajdo, koruzo, krompir, repo in zelje ...

Prišla bo zima in naš narod ne bo imel kaj v usta djeti.

Slovenska armada se je v preobratu držala kar najbolj hrabro, kot se naši slovenski vojaki niso morebiti še nikdar tako pokazali. Na Štajerskem so prišli 27 km do Gradca, proti Trstu pa do Vipave.

Najhujši udarec je bil zadan slovenski vojski ko so Hrvatje postavili svojo vladu in so pustili Nemce Slovencem za hrbot. Hrvatski izdajniki so nemškim vojakom naravnost s prstom kazali, kam naj gredo, da bodo zadeli slovenske vojake. Hrvatske poturice in hrvatski kavarniški politiki, katere je postavil

Mussolini na celo nesrečnega hrvatskega naroda, so največ krivi katastrofe slovenskega in celega jugoslovanskega naroda.

Dr. Goričar bo pisal v ameriških listih, kakor tudi v slovenskih ter bo prišel tudi v stik s slovenskimi, hrvatskimi in srbskimi organizacijami in listi, ter bo splet med nami deloval za osvobojenje našega naroda izpod tujčeve pete.

Za sedaj pa pošilja iskrene podgrave vsem Slovencem in ostalim Jugoslovjanom po Združenih državah in povsod drugod, kjer jih bo dosegel njegov pozdrav.

Verodostojna poročila, ki jih prejemamo od vseh strani, kakor tudi iz maloštevilnih privatnih pisem, se ujemajo ter strinjajo zlasti v eni strahotni resnici: Slovenija ni še nikdar v svoji zgodovini doživelata strohovite nesreče, v kakršno so jo pahnile nacijsko-fašistične zveri! Hitler je ukazal, da mora biti Slovenija tekom treh mesecev ponemčena in nazificirana! Ponemčevanje in iztrebljevanje se vrši brez pardona! Po izjavah očividevcev, se glasi turoben plač naših nesrečnih ljudi do neba, ko nacijske bestje naganjajo nesrečne žrtve v živinske vagone, v katerih jih odvajajo neznanokam: moške za sužnje v Nemčijo, ženske zopet drugam, otroke, katerim vcepljajo v kri neznane soke svojih satanskih iznajdb, pa spet bogvekam... Vsem našim spolno dozorelim mladenkam pritiskajo ti satani v človeški podobi na roke pečate s črkami "M. M.", kar pomeni: "Militær Maedchen," to je: "vojaško dekle," ki mora biti vsak čas na razpolago spolnemu razvratu nacijske soldatesske!... Slovenske poročene žene pa prihajajo v roke nacijskih vojaških zdravnikov, ki jih sterilizirajo, da jim s tem onemogočijo nadaljnje razpoljevanje našega rodu...

To je slika iz Pekla, ki se je imenoval nekdaj — Slovenija...

Med našim narodom v tej svobodni in demokratični deželi pa se še vedno kretajo slovenski Kvislingi, ki mu pripovedujejo, kakšna zlata doba bo napočila našim ljudem, ko jim bo zavladal Hitler!

UREDNIKOVA POŠTA

PAR VESELIH UR, ZA MLADINO

L. Seme

Čas me je zalotil. Načrt je bil na odrasle, ampak tudi na mladučačen. In sicer, da bomo šli de pevce, zato je prispeval \$2. ven v naravo. Septembersko vreme je muhasto. Narava je vedno lepa, a če je dež, ni onega kar je, če je sonce, zlasti z mlinino ...

Zato gremo tja, kjer je vedno lepo in to so naša narodna svetinja, to je: Narodni Dom.

V nedeljo dne 7. septembra bo zabavni dan za mlade pevce vseh združenih mladinskih pevskih zborov. Vrši se v spodnjih prostorih Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Začetek ob 2 uri popoldne.

Za mlade pevce je vse preskrljeno. Vse bo brezplačno!

Zakaj bo vse brezplačno, vam takoj navedem: Literat in priatelj mladine dr. X. je daroval \$10. Mr. Ažman, dober narodnjak in kulturni delavec Mr. Trebec, ki imata oba trgovine in mesnice, sta mi povedala, da prevzameta skrb, da mladi pevci ne bodo trplili pomanjkanja glede prigrizka.

Mr. Mayer, ki še nikoli ni postal mladih pevcev, je daroval \$30. Ce slučajno kdo ne ve, kaj je to za en ljubitelj mladih pevcev, vam povem: da, če hočete dobiti dobro obuvalo za vše male, kar pri njem se oglasi.

Zakaj bi hodili okrog tujcev, ko pa se rada drži okoli domačega praga, samo da se ima kam shajati, za kar pa ti naši sedanji prostori nikakor ne odgovarjajo današnjim časom.

Zato vas prav prijazno vabi mo od bližu indaleč, da nas posetite v velikem številu. Pomnite, da potrebujemo vaše gmotne pomoči, ki nam bo v bodočem omogočila in dala korajčo, da se prične z delom. Prav je, da voz, ki ga porineš v tir, že teče. Tačko bo mogoče tudi pri nas z novim Narodnim Domom. Da bi se vsaj enkrat res naše želite uresničile.

Načrt Nemcov je bil, da zavzamejo Balkan, predno žito dozori. Ko je bilo žito zrelo, so morali naši kmetje požeti polja, zito ziplatiti, nato pa so ga Nemci pospravili in odpeljali v Nemčijo. Naš narod naj lakote umira, samo da bosta živel na Nemec in Lah. Isto tako bodo pobrali po naših krajih vso ajdo, koruzo, krompir, repo in zelje ...

Piškni se vrši na prostorih Narodnega doma.

Vsi veste kako smo Westparkčani potreben, da se prične s zidavo novega doma. Potreben je za naš stare, potreben pa je še veliko bolj za našo mladino, da se bo pridružila nam in tudi da bo njih denar ostal med nama.

Zakaj bi hodili okrog tujcev, ko pa se rada drži okoli domačega praga, samo da se ima kam shajati, za kar pa ti naši sedanji prostori nikakor ne odgovarjajo današnjim časom.

Zato vas prav prijazno vabi mo od bližu indaleč, da nas posetite v velikem številu. Pomnite, da potrebujemo vaše gmotne pomoči, ki nam bo v bodočem omogočila in dala korajčo, da se prične z delom. Prav je, da voz, ki ga porineš v tir, že teče. Tačko bo mogoče tudi pri nas z novim Narodnim Domom. Da bi se vsaj enkrat res naše želite uresničile.

Piškni se vrši na prostorih Narodnega doma.

Vsi veste kako smo Westparkčani potreben, da se prične s zidavo novega doma. Potreben je za naš stare, potreben pa je še veliko bolj za našo mladino, da se bo pridružila nam in tudi da bo njih denar ostal med nama.

Zakaj bi hodili okrog tujcev, ko pa se rada drži okoli domačega praga, samo da se ima kam shajati, za kar pa ti naši sedanji prostori nikakor ne odgovarjajo današnjim časom.

Zato vas prav prijazno vabi mo od bližu indaleč, da nas posetite v velikem številu. Pomnite, da potrebujemo vaše gmotne pomoči, ki nam bo v bodočem omogočila in dala korajčo, da se prične z delom. Prav je, da voz, ki ga porineš v tir, že teče. Tačko bo mogoče tudi pri nas z novim Narodnim Domom. Da bi se vsaj enkrat res naše želite uresničile.

Zakaj bi hodili okrog tujcev, ko pa se rada drži okoli domačega praga, samo da se ima kam shajati, za kar pa ti naši sedanji prostori nikakor ne odgovarjajo današnjim časom.

Zato vas prav prijazno vabi mo od bližu indaleč, da nas posetite v velikem številu. Pomnite, da potrebujemo vaše gmotne pomoči, ki nam bo v bodočem omogočila in dala korajčo, da se prične z delom. Prav je, da voz, ki ga porineš v tir, že teče. Tačko bo mogoče tudi pri nas z novim Narodnim Domom. Da bi se vsaj enkrat res naše želite uresničile.

Zakaj bi hodili okrog tujcev, ko pa se rada drži okoli domačega praga, samo da se ima kam shajati, za kar pa ti naši sedanji prostori nikakor ne odgovarjajo današnjim časom.

Zakaj bi hodili okrog tujcev, ko pa se rada drži okoli domačega praga, samo da se ima kam shajati, za kar pa ti naši sedanji prostori nikakor ne odgovarjajo današnjim časom.

Zakaj bi hodili okrog tujcev, ko pa se rada drži okoli domačega praga, samo da se ima kam shajati, za kar pa ti naši sedanji prostori nikakor ne odgovarjajo današnjim časom.

Zakaj bi hodili okrog tujcev, ko pa se rada drži okoli domačega praga, samo da se ima kam shajati, za kar pa ti naši sedanji prostori nikakor ne odgovarjajo današnjim časom.

Zakaj bi hodili okrog tujcev, ko pa se rada drži okoli domačega praga, samo da se ima kam shajati, za kar pa ti naši sedanji prostori nikakor ne odgovarjajo današnjim časom.

Zakaj bi hodili okrog tujcev, ko pa se rada drži okoli domačega praga, samo da se ima kam shajati, za kar pa ti naši sedanji prostori nikakor ne odgovarjajo današnjim časom.

Zakaj bi hodili okrog tujcev, ko pa se rada drži okoli domačega praga, samo da se ima kam shajati, za kar pa ti naši sedanji prostori nikakor ne odgovarjajo današnjim časom.

Zakaj bi hodili okrog tujcev, ko pa se rada drži okoli domačega praga, samo da se ima kam shajati, za kar pa ti naši sedanji prostori nikakor ne odgovarjajo današnjim časom.

Zakaj bi hodili okrog tujcev, ko pa se rada drži okoli domačega praga, samo da se ima kam shajati, za kar pa ti naši sedanji prostori nikakor ne odgovarjajo današnjim časom.

Zakaj bi hodili okrog tujcev, ko pa se rada drži okoli domačega praga, samo da se ima kam shajati, za kar pa ti naši sedanji prostori nikakor ne odgovarjajo današnjim časom.

Zakaj bi hodili okrog tujcev,

RENE LA BRUYERE:

4

Hektorjev meč

ROMAN

"Kako si zrasla, hčerka, in kako zala si postala!" je dejal, vrteče moje poljube. "Težko sem že čakal, da te dobim domov in se naselim s teboj na imenje La Romande, ki sem ga kupil, kakor pristoji najinemu bogatemu položaju. Gospa kamonica bo tako dobra in pojde z nima, da ti bo še nadalje delila svoje dragocene nauke. La Romande je baronija, dete moje; ne pozabi tega."

Baronija ali ne — razen gočnjaka, ki je stal baš nasproti razdejanih izpadnih vratec, in razen grbov, ki jih je sestavil gospod du Chail ter jih razpoznam povsod, koder je bilo končaj prilike — razen tega dvojega ni bila La Romande, med namnami bodi povedano, v ničemer podobna baroniji, nikar že da bi bila privlačna za devojko mojih.

Peljali smo se tja v predpologni kočiji, zapreženi s četvrtimi volov, ker so bile ceste v kar najslabšem stanju. Gospodu du Chail se je tolikanj mudilo zagnati vlogo vlastelina v pravljenci kupljeni grascini... Bog mi sploh greh, a zdi se mi, da je bil najlepši dan njegovega življenja tisti, ko ga je župnik spremljal pred cerkvnim vhodom ter mu ponudil blagoslavljenje vode in ga odvel v gospodsko klop, imenovanjo ga "barona", čeprav ni imel pravice do takega naslova, saj kralj je delal tiste čase desetletja.

"Ali, očka, saj vidite, kako me mori dolgočasje sredi tega obzorja, ki je venomer isto: na jugu vas z zvonikom, na iztoku pristava, na zapadu obdelani gradi, na severu gozd... Žene me, da bi videla, kaj skriva to grieževje, in da bi prodrla v tajost teh lesov..."

"Mar bi se izkušala obogatiti s koristnim znanjem! Da imam jaz twoj vnanost in twojo doto, otrok, bi porabil, tega sem ti porok, vsako priliko, da se vri nem med okoliško plemstvo. A ti si divjakinja in ne razumeš, kaj je twoja korist."

(Dale prihodnji)

Naznanilo in zahvala

S žalostnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je nemila smrt vzela našega ljubljenega dobrega

John Klančar

ki je po eno leto in pol trajajoči mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti izdihnil svojo blago dušo in mimo v Gospodu zanesen dne 3. avgusta, 1941. Počeli smo ga v večnemu počitku dne 8. avgusta, 1941 na Calvary pokopališče. Doma je bil iz vasi Graščice, Tari Rob. V Ameriko je prišel leta 1902.

V dolžnosti si stejemo, da se prisreno lepo zahvalimo Rev. Max Smuk, Mrs. Bradač, Mrs. Katarina Donar, družina Mačerol in družina Avsec.

Enako naj sprejmejo iskreno zahvalo vsemi onim, ki so dali svoje automobile brezplačno v poslugo pri pogrebu, Joseph LeBlanc, Leo Zupancic, John Susnik, Louis Erste, John Janc, Frank Potocnik, John Oblak, Fred Meisetz, Max Traven, Joseph Zele.

1893

1941

Naznanilo in zahvala

Z žalostnim in potritim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je kruta smrt iztegnila svojo koščeno roko in iztrgala iz naše srede ljubljenega in nikdar pozabljenega soproga, očeta in brata

Andrew Tonejc

Blagopokojnik je bil mirnega značaja. Bil je skrben gospodar in ljubeč soprog in oče. Dne 21. avgusta, t. l. je ves dan delal v White Motor Co., kjer je bil izvrsten mašinist. Ko se je zvečer vrnil domov, je nenadoma omahnil in umrl, zadet od srčne kapi.

Rojen je bil leta 1893, v Spodnjem otoku pri Radovljici na Gorenjskem, kjer zapušča očeta Jožefa, brata Valentina in brata Ivana ter več drugih sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 28 let.

Pogreb se je vršil dne 25. avgusta, iz pogrebnega zavoda Jos. Zele in Sinovi, v cerkev sv. Vida, po opravljenih cerkvenih obredih pa na Calvary pokopališče.

Tem potom se želimo iskreno zahvaliti vsem onim, ki so s lepimi venci in cvetlicami tako lepo okrasili njegov mirovor. Našo zahvalo naj spremojo: Brat Joe in družina, družina John Janc, Mr. in Mrs. John Rakovec, iz E. 71 St., družina Erste, Mr. in Mrs. Jim Mervar, Raymond Susnik, Mr. in Mrs. John Susnik, družina John Gruden, Mrs. Kure in sin, družina Hodnick, Anton Artel, Mr. in Mrs. Louis Sadar, družina Leo Zupancic, Mr. in Mrs. John Azman, družina Frank Potocnik, Mrs. Oblak in John, družina Matt Maglich, E. 161 St., družina Frank Jersan, Mr. Joe Jerman, Mrs. Prijatelj in sin, Mr. in Mrs. Jos. Prijatel, Mr. in Mrs. Frank Prijatel, Mr. in Mrs. Jos. Leblang in Mr. in Mrs. John Leblang, Frank Gerchar Meat Market, E. 71 St., družina Meisetz, Fred and Eddie Nite Club društvo Carniola Tent št. 1288 T.M., Night Shift Axle Division White Motor Co., Boys of Axle Dept. of White Motor Co., International Union United Automobile Workers of America, Local 32 ter sosedje iz Bliss Ave. za skupen venec: družina Hočevar, družina Paulin, družina Vahcic, družina Kausek, družina Poglaj, družina Ljubi, družina Baskovic, družina Kotnik, družina Virts, družina Klein, Mr. in Mrs. Harry Brule, družina Zupancic, Mrs. Shepec, družina Prince, Mrs. Knafelz, Mr. Prijatel in sin, družina Urbec, John Suster st. in Mr. in Mrs. J. Prijatel ml.

Lepa hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, katere se bodo vrstile v pokoj duše ranjkega. Darovali so: družina Benno Leustig, Edward M. Prijatel, Mrs. Kennedy, Mrs. Josephine Jeglich, Mrs. Prijatel in sin, Stanley Prijatel, Frank Cevka, družina Radina, E. 113 St., družina Razinger, družina John Rogel, John Kerzman, Maud St., družina Kuncic, Mrs. Smuk, Mrs. Bradač, Mrs. Katarina Donar, družina Mačerol in družina Avsec.

Enako naj sprejmejo iskreno zahvalo vsemi onim, ki so dali svoje automobile brezplačno v poslugo pri pogrebu, Joseph LeBlanc, Leo Zupancic, John Susnik, Louis Erste, John Janc, Frank Potocnik, John Oblak, Fred Meisetz, Max Traven, Joseph Zele.

Zahvaljujemo se tudi vsem onim, ki so prišli pokojnega pokropiti, vsem, ki so nosili krsto, ter vsem, ki so našega predragega, spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo izrekamo Mr. in Mrs. Rakovec ter Mrs. Prijatel, Mrs. Mrvar, Mr. in Mrs. Janc in bratu Joe Tonejc, ki so nam priskočili na pomoč in v tolažbo, ko nas je tako nenadoma zadel kruta in neusmiljena usoda. Vaše tolažilne besede in dejanja so nam olajšale te grena ure.

Lepa hvala tudi pevskemu zboru Glasbene Matice, ki je ob krsti, zapest žalostinko, ki je slehernemu privabilo solze v oči.

Pogrebnu zavodu Joseph Zele in Sinovi se lepo zahvaljujemo za vzorno urejen pogreb in vsestransko postrežbo, ki jo je nam nudil. Rev. Max Sodji izrekamo zahvalo za opravljene cerkvene obrede.

Ako smo slučajno izpustili kako ime, prosimo, ne zamerite. Sleheremu, ki nam je bil v tolažbo in pomoč v uru žalosti, se iz srca lepo zahvalimo. Namenoma nismo nobenega imena izpustili, vsakdo pa ve, da se v takem slučaju, prav lahko zgodi, da se ga ne priobči.

Tuga in žalost je v naših sričih, odkar nas je tako nenadoma zapustil naš predragi soprog in oče! Vedno si skrbel za naš blagor in pogrešali Te bomo, toda v naših sričih bomo za vedno ohranili lep spomin! Zapustil si nas prerano, tam v hladni grudi sedaj počivaš, mi Te pa zaman kličemo!

Bodi Ti lahka ameriška gruda in počivaj v miru! Snidemo se nad zvezdami, na kraju večnega miru in blaženstva!

Žalujoci ostali:

Jennie, soproga

Daniel in Leon, sinova

Joe, brat in družina

V stari domovini zapušča očeta in dva brata.

V Clevelandu, Ohio, dne 6. septembra, 1941.

ENGLISH SECTION

British Correspondent Tells About Heroic Struggle of Yugoslav People

(Continued from page 4)

tion by the Hajduks)—you'll see the fun start! The Chetniks have been lobbing their can-bombs at the Bosche ever since. The Italians are frightened masters. When our prisoner convoy reached Scutari, Albania, in the middle of the night several Italian soldiers, unaware of the reason for the sudden appearance of so many Britons and Yugoslavs, actually surrendered to the Serb officers who were their prisoners.

Young King No Pampered Sissy

"The entire Yugoslav nation, loyal unhappy tortured Slovanes included, now looks to the young King Peter who today came of age. He is a fine lad with any amount of courage. He's very far from being the pampered sissy some suppose him to be. He's intelligent, modest, and natural. He's also quite a fiery revolutionary so far as his passion for social reform is concerned. He used to say that once he became King he'd set to work first of all, to try to rid his land of poverty."

Mr. Maitland was taken prisoner by the Italians at the close of the Yugoslav campaign, was interned near Sienna for many weeks and then freed with the personnel of the British Legation to Belgrade who were captured at the same time. He was in Czechoslovakia at the end, twice escaped assassination in Albania during the Italian invasion in April 1939, was in Poland for the war, in Rumania when the German army marched in and the Gestapo set up its rule of terror and escaped some days later. He saw the German infiltration in Bulgaria, was on the Graeco-Albanian front, then went to Belgrade, Yugoslavia, two days after the coup d'état. He plans while in the United States to publish a book and may accept an invitation to do a lecture tour.

News About Town

(Continued from page 4)

the SSPZ taking with them memories of a super-successful SSPZ sports tournament.

From now on it is Mr. and Mrs. Anthony Vadaln to you folks or just Tony and Marge! The young couple were united in marriage this morning at St. Mary's Church on Holmes Avenue. Tonight at the Slovene Workingmen's Home, Waterloo Road, they will be congratulated as Mr. and Mrs. by their many friends at the reception. In the years ahead of you, may you both always find happiness and the best of luck. Best wishes from your thousands of friends, Marge and Tony!

Fifth Annual Field Day

Poštenemu fantu

se odda v najem sobo, s hrano. — Naslov se poizve v uradu "Enakopravnost."

POSEBNOSTI

7 kubičnih čevljev Frigidaire, ves porcelanast,

samo \$79

7 kubičnih čevljev Coldspot,

samo \$50

Grand, pevski "table" model,

samo \$39

Linolej, "Armstrong," "burlap back," preje \$2.25,

sedaj \$1.16

British Correspondent Tells About Heroic Struggle of Yugoslav People

Yugoslavia's can-bomb soldiers, the burly chetniks now causing the Germans and Italians such incessant trouble, are well armed with machine guns and bombs, Patrick Maitland, London Times Balkan correspondent, reported yesterday to the American Friends of Yugoslavia, which is sponsoring Yugoslav Liberty Day from coast to coast today, the 18th birthday of King Peter II.

Italians Afraid of Their Prisoners

The Italians are so frightened that some of their soldiers attempted to surrender to a party of English and Serb prisoners of which he was a member, Mr. Maitland said. The Times correspondent, who covered all phases of the war in East Europe from Munich to the Nazi-Soviet clash, arrived in New York by Clipper last week after his release in an exchange of prisoners.

"The Yugoslav coup d'etat was a spontaneous demonstration by the whole Yugoslav people that they would rather have war and suicide than sign up with Hitler," Mr. Maitland said. "Outside foreign encouragement had nothing to do with it, though naturally if the Battle of Britain had gone the same as the Battle of France, it would have been another story. (Continued on page 3)

Fantastic Deeds of Yugoslav Heroism

The Simovitch Government had a hopeless task. In the ten days before Hitler attacked it could not possibly purge the whole army and General Staff of fifth-columnists. Even so, when the war came, the Yugoslav troops fought wonderfully on the few occasions that they had the chance to meet the enemy. Their recapture of Skopje, after its fall on April 7, is proved by the failure of the German High Command to claim the city till April 11. In between the two dates there was fought the glorious Battle of the Rachanik Gorges when Yugoslavs, comparatively speaking unarmed, held the German mechanized columns at bay for several days on end, and inflicted fearful losses. This magnificent fight has never been properly chronicled. There were many fantastic deeds of heroism as when a band of Yugoslav airforce pilots, their planes destroyed, went back on their own to blow up the Gragujevac arsenal.

"During the bombing of Belgrade the population behaved wonderfully. There was no panic though the damage was terrible. Hitler did more harm to Belgrade in three hours than

DON'T DELAY — PRICES ARE GOING UP!
Select your 1941-42 FUR or CLOTH COAT on WILL CALL now,
direct from Cleveland's best coat factories, at prices much below retail.
Fur Coats — \$69.00 up | Cloth Coats — \$14.50 up
— CALL —

BENNO B. LEUSTIG 1034 Addison Road
ENDicott 8506 or ENDicott 3426

Furs-Fine ženske suknje iz kožuhovine
SAVE ON YOUR FUR GARMENT
Buy Direct from the Manufacturer

Expert Restyling and Repairing at the most
Reasonable Prices

EUCLID FUR SHOP

673 E. 185 St. KENmore 6720

WE SPEAK SLOVENIAN

We have satisfactorily served our many Slovene customers
with quality merchandise and workmanship

BUDGET — IF YOU WISH

7TH ANNIVERSARY DANCE

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Avenue
HENDERSON 5311 - 5312

ENGLISH SECTION

Carries All Official News of
Inter-Lodge League
SEPTEMBER 6, 1941.

Here, There & Everywhere --

Croats as a Nation Loyal to Yugoslav State

"The Croats as a nation never deserted the Serbs and still believe in the recovery of a Yugoslav state, if possible to be joined with Bulgaria as well. Pavlitch, now the so-called "Poglavnik" of Croatia, is a despised thug and no more. He issued his proclamation to revolt only on April 10, when it was already clear the Yugoslav army had been outmaneuvered and smashed in South Serbia. Even then the public was apathetic and Dr. Matchek, sole recognized leader of the Croat masses, whose name was appended to Paevlitch's proclamation, has had to be wafted off Germany. The Frankovci revolt in Mostar, indeed, was even suppressed by Croat marines from the tiny Yugoslav navy.

"The fight is going on now. The day I left Herzegnövi, Dalmatia, where I was captured with 110 other Britons and about 300 Serb officers, a Yugoslav whispered to me: 'Remember Djurdjevian — (St. George's Day, the traditional date for the summer's resumption

(Continued on page 3)

New Book by Adamic Announced

We just received a notice that a new book by Louis Adamic will be published in the near future. Its title will be, "Two-way Passage," and will contain a chapter on American Slovanes and another on present terror in Slovenia. More about the book later.

How Hitler Is "Defending Christian Civilization in Slovenia

Since Germany's attack on Russia, the world has been bombarded with claims that the Nazis are the valiant knights fighting in defense of Christian civilization. Here we quote one paragraph from a report by Dr. Marko Natlacen, governor of Slovenia before the coming of Nazis whose whereabouts now are unknown, brought secretly to America and published in the N. Y. World-Telegram a few days ago:

"On May 9 a German officer entered a church in the town of Kranc during the mass, with a cigar in his mouth and without uncovering his head. With a revolver in hand, he walked up to the altar and stopping by the first row of pews, he began to shriek and berate the priest. The frightened people fled from the church."

Last Monday, Cleveland was the scene of one of the biggest parades ever staged by organized labor in this city. Slovenes, particularly those belonging to CIO union at Fisher Body plant, helped to swell the ranks of the marchers . . . Labor Day weekend exacted a heavy toll among Slovenes of Cleveland and vicinity, three having lost their lives in traffic accidents. The victims were Frank Urbanic, 42, and Jerry Cadez, 46, both from Collinwood, who were killed when their car was hit by a Baltimore & Ohio train on a grade-crossing near Painesville, O., and Anton Gacnik, 50, a farm hand, who received fatal injuries when hit by a machine near Madison, O. . . . Loyalites are inviting their friends to a wiener roast, which is being held tonight at the SNPJ farm... Miss Roseline Indihar, 1809 E. 55th St. and Carl Urik, formerly both residents of Minnesota, were married today at the Church of Immaculate Conception, Superior and E. 41st St. . . . Joseph V. Rebol, 14232 Sylvia Ave., is home from Cuba on a 10-day vacation . . . Several Slovene groups, especially among the women's lodges and clubs, are preparing to go to the SNPJ convention banquet Sept. 20, in Pittsburgh . . . Slovene National Home in West Park is having a picnic tomorrow on its own grounds . . . Mr. and Mrs. Stular of Detroit, Mich., visited Cleveland friends over Labor Day . . . Various Slovene communities in Greater Cleveland are in lively competition as to which will do more to help elect Frank Lausche mayor of Cleveland. St. Clair citizens committee collected so far almost \$800 for the campaign fund and the Collinwood citizens group is in hot pursuit . . .

Another outstanding American Catholic who does not agree with Rev. Coughlin, Congressman Sweeney and Bishop Beck of Dubuque is Dr. Francis E. McMahon, professor of philosophy at the University of Notre Dame, who, speaking on the

Soldier Doing His Bit for Lausche

When a soldier with his meager pay finds it possible to contribute \$2.00 toward a cause, one may be sure that the cause is a worthy one. It should be also an example to the rest of us who, in great majority of cases, can better afford to give, especially when good government is at stake.

Private Edward Krecic, who is stationed at Camp Pendleton, Virginia Beach, Virginia, sent his contribution to help Judge Lausche become mayor of Cleveland. With it he sent a letter, addressed to the Judge, which says:

"I am enclosing \$2.00 towards your campaign for mayor.

"I am only sorry that I am not in a position to send more.

"Here's hoping that you are elected because I know you'll be the best mayor the City of Cleveland ever had."

Pvt. Krecic is son of Mr. and Mrs. Edward Krecic Sr., who reside at 3127 W. 56th St. His full camp address is: Btry E, 57th C. A., Camp Pendleton, Virginia Beach, Va.

radio recently said: "This is our war. The national existence of our country as a free nation is at stake. It is undecent to let other nations do all the fighting for us. It is suicidal to let them go under and take on the foe after our allies lie prostrate . . . The President does not want war, any more than does the average American citizen. But he is faced with the fact that a war is being forced on us by Adolf Hitler, and Americans are under a solemn obligation to support him in his efforts to

sist the march of the aggressors . . . A balina tournament will take place tomorrow at the Slovene National Home balina courts on St. Clair Ave. The battle for the crown will be fought by "Kraševci," "Ribnicanje," "Gorenjci" and "Novigradičani" . . . Dr. Vladimir Macek, leader of Croatian Peasant Party, was recently taken to

Germany and interned in a concentration camp because he refused to "collaborate" with the Nazis . . . Johnny Pecon will play at the Colossal Social Club

dance at the Slovene National Home tonight . . . Two Slovene girls from Penna. became brides in Cleveland on Labor Day, namely, Misses Pauline and Mary Jereb of Crabtree, Pa. Pauline became the bride of Al Meglen, 1562 E. 173rd St., and Mary was wed to James Lane. The double marriage ceremony took place at St. Paul's Church on Chardon Rd. . . .

The American Fraternal Union, (formerly South Slavic Catholic Union) donated \$500 into the fund of the Yugoslav Relief Committee of Amer-

(Continued on page 3)

SERBS ARE FIRST IN WAR RELIEF

Of the three Yugoslav groups in America, the Serbs are the most active in collecting funds for their people back home.

Their various organized groups, fraternal and cultural, have already collected more than \$31,000.00 in relief funds, accord-

ing to a recent report in the "Srbohran," daily Serb paper published in Pittsburgh, Pa.

A conference of the representatives of all Yugoslav fraternal societies in the United States has met today in Pittsburgh, where plans for furthering collection of relief funds will be made. John N. Rogelj and John Gornik Sr. are attending the meeting from Cleveland.

THREE BEGIN TRAINING FOR NURSES

Labor Day was an important milestone in the lives of three Slovene girls, all graduates of Villa Angela, who on that day entered St. Vincent Charity Hospital to begin nurses' training. The three are: Louise Kapel, 19215 St. Clair Ave.; Alice Laurich, 15601 Holmes Ave., and Beverley Turk, 15700 Arcade Ave. Their friends wish them success and the best of luck.

The call describes how Czechoslovakia was partitioned and despoiled and that the Nazis have exterminated up to now almost three million Poles.

"In the Austrian towns Graz and Wolfberg, Hitler has established slave markets where Polish peasants and workers are sold at auction to German landlords and industrialists," continues the call land then goes on:

"Italian and Hungarian fascists, following the lead of the Nazis, have bestially outraged Yugoslavia. With the very first day of the fascist occupation, 32,000 peaceful residents of one city were murdered. The Yugoslav State was divided as loot among the Germans, Italians and Hungarians. Over 80,000 Yugoslavs were slaughtered in three months."

In conclusion, the call of the Moscow congress says:

"Oppressed Slav brothers! The enemy is insidious and strong. But united we are a hundred times stronger than Hitlerism. The people of the Soviet Union and its Red Army are with us. With us are all the democratic countries. With us is all progressive humanity. Rise for a war against Hitlerism! Death to the fascist bands of Hitler and Mussolini—the murderers of Slav peoples! Long live our victory over blood-thirsty Hitlerism!"

When Lincoln was assassinated excitement ran high, and some demanded vengeance on certain newspapers. Garfield, at that time a representative in Congress, addressed the rioters and calmed them, quoting Psalm 97:2.

Dr. Goricar is author of a book, written during the first World War, in which he revealed the machinations and intrigues of the Austro-Hungarian diplomacy against the Slavic peoples of the former dual monarchy. On his arrival in New York he stated that he expects to write about his recent experiences and observations in Europe for American and Slovene publications in this country and to do all in his power to free the Yugoslav people from under the yoke of Nazi slavery.

News About Town

By Elsie M. Desmond

It was another successful three day SSPZ Sports Tournament which went down in history for the SSPZ organization. More fun — more sportsmanship shown among the various fraternal lodges.

People arrived from near and far to attend this gala affair. It was indeed a great pleasure meeting the many of the people from Indianapolis, Chicago, Pennsylvania, etc. and yet more people from Cleveland.

All sports—which turned out to be great and successful—really had the "oomph" and spirit of the players. The baseball trophy was won by Lodge Danica of Indianapolis, who defeated the Utopians 6-2 at Roosevelt Field. The golf tourney,

which was under the direction of Stanley Zagore, was played at Willowick golf course with quite a gang of spectators watching. Stanley came in third. Balinca tournament was played at the S. W. H. Saturday evening. Frank Bohinc was in charge.

The dance Saturday evening with music to Tony Malavasi's orchestra proved to be quite a grand evening with so many people present. It lasted till the wee hours of the morning.

Monday, Labor Day, the wonderful banquet began early in the afternoon at the hall of the S. W. H. with trophies being presented then; guests and speakers too.

Oh—the picnic Sunday at Pintar's Farm was the second day's event for the SSPZ members and their friends... Pleasure of meeting Mike Vrhovec of Chicago... Johnnie Dolinar president of junior lodge at Sagan, Pa... Albina Gruden introducing me to about thirty other folks from out of town but gosh the memory of the names seems to be slipping. Most of the out-of-towners staying at the Hotel Auditorium having a most grand time. Ed Tomasic (E. J.) meeting his former g. f.'s from Indiana; the reason the former now it is only one—R. M. R. Dorothy Rose meeting and renewing friendship with her Indianapolis girl—three staying at her home as guests... Vadal's orchestra supplying their swell music. Good friends Lou Carrish, Ross and Ru... Mickey Ryance sparing a few minutes with the scribe... Mickey's orchestra plays Saturday night at the Maypole, thus could it be his music that brings so many people out there?... Leo Morgan—all the dancers present... Bill St. treating for his friends Joyce Gorshe certainly had a most wonderful time... so many other folks present make the late picnic come in wonderful time, and for matter—one of the last picnics of the season.

With such a cooperative committee, no wonder turned out to be such a splendid affair. The committee deserved all the thanks.

The three-day event came to an end last Monday evening when out-of-towners left trains and autos for home thus members and friends

(Continued on page 3)

BUKOVNIK
Photographic Studio
722 EAST 185th ST.
KENMORE 1166

SAVE up to \$

Frigidaire, Electrolux Refrigerators, Frigidaire ranges
1940 models
NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE CO.
819 E. 185th St. — 6104 St. Clair

FOR WEDDINGS AND
ALL FORMAL OCCASIONS
• FULL DRESS
• TUXEDOS
• CUTAWAYS

Gornik
6217 ST. CLAIR
DRESS SUIT RENTAL
Henderson 2395

sponsored by **COLOSSAL SOCIAL CLUB**

at Slovene Nat'l Home
6417 St. Clair Ave.

JOHNNY PECON & HIS ORCHESTRA
SATURDAY, SEPTEMBER 6, 1941

8:30 p. m. till ??

Admission 35¢